

Stadsporten

Kraften kvar
hos 100-åring

Fokus på
stadskärnan

Team skapar
tryggare
hemgång

Innehåll

Flaggorna i topp för Nils van der Poel. Sid 16

Ledare	2	Tryggare hemgång	11
Valet	3	Fastigheten	12
Levande stadskärna	4	Mer tid i förskolan	13
Levande stadskärna	5	Minskad elanvändning	13
Produktionskök	6	NY	14
Trygghetsvandrare	7	Hänt, notiser	15
Yrket	8-9	Krönika	16
Sårvård	10	Guldya van der Poel	16

STADSPORTEN utkommer med 6 nummer/år (februari, april, juni, augusti, oktober, december) och utges av: Kommunikationsavdelningen, 461 83 Trollhättan, Telefon: 0520-49 70 21, E-post: per.ivarsson@trollhattan.se.

ANSVARIG UTGIVARE och grafisk form: Per Ivarsson.

TRYCK: Linköping tryck AB

REDAKTIONSKOMMITTÉ: Andreas Gleisner, Utbildningsförvaltningen, Cecilia Wilson, Arbetsmarknads- och socialförvaltningen, Jonathan Hjort, Omsorgsförvaltningen, Josefin Åkesson Bengtsson, Samhällsbyggnadsförvaltningen.

OMSLAGSBILD: Rysskranen fyller 100 år.

FOTO OMSLAG: Per Ivarsson. Läs mer på sidan 12.

Trollhättans Stad

Ledare

Kraftsamling kring vårt behov av kompetensförsörjning

Vi har ett viktigt arbete framför oss. Vi behöver samlas och fundera över hur vi ska ta oss an vårt kompetensbehov. Tillgången till arbetskraft kommer inte svara upp mot det behov som kommuner har. SKR bedömer att kommunsektorn behöver nästan 200 000 fler anställda 2026 jämfört med 2016. Dessutom behöver 300 000 anställda ersättas på grund av pensioneringar. Om den kommunala verksamheten fortsätter att växa i samma takt som under senare år ökar behovet av personal med ytterligare cirka 70 000 anställda.

Idag bor 59 098 personer i Trollhättan och vi har målsättningen att Trollhättans befolkning ska öka till öka till 70 000 personer. Åldersstrukturen i kommunen kommer under denna period förändras och det är framför allt barn och unga och personer över 80 år som förväntas öka fram till 2030. Förändringen kommer att påverka både barnomsorg, skola och äldreomsorgen och störst ser rekryteringsbehoven ut att bli när det gäller lärare, förskollärare och personal inom äldreomsorgen.

Kompetensförsörjning är en komplex fråga men det är ingen ny fråga för oss. Förvaltningarna arbetar aktivt och strukturerat med rekrytering och introduktion av nya medarbetare. Det har blivit allt viktigare att behålla medarbetare och attrahera nya talanger, men varje år slutar ca 10 % av våra tillsvidareanställda sina anställningar, pensionsavgångar inräknade. Vår personalomsättning följer samma trend som samhället i övrigt och ligger inte högre än andra kommuner.

Att ha en viss personalomsättning är naturligt men avveckling av en anställning och rekrytering och upplärning av ny medarbetare ökar arbetsbelastning för kvarvarande medarbetare vilket kan leda till fler sjukskrivningar. Personalomsättning för också med sig stora kostnader i form av vikarier, övertid och minskad effektivitet.

För att kunna möta våra kompetensbehov framöver behöver vi arbeta smart och strategiskt för att rekrytera dem vi behöver. Vi behöver också bli ännu bättre på att skapa en kultur där våra medarbetare vill arbeta kvar och där vi kan utvecklas tillsammans. För varje duktig medarbetare som väljer att vara kvar i vår organisation och växa tillsammans med oss, vinner vi så mycket! Var och en av oss kan bidra i det dagliga arbetet till en kultur där vi trivs och utvecklas. Låt oss hjälpas åt med det!

Said Niklund
Stadsdirektör

Högskolan är en av vallokalerna dit de röstberättigade kan bege sig den 11 september. För Per Gertow, Björn Zetterström och Hanna Olsson på valnämndens kansli är arbetet inför valet i höst igång sedan länge.

Valnämndens kansli varvar upp

Det dröjer innan röstkortet dimper ned i din brevlåda inför höstens val, men hos valnämndens kansli är valarbetet redan i full gång. Distriktsjusteringar, röstmottagning och pandemi är några av ämnena på deras agenda.

Text och foto: PER IVARSSON

Den 11 september är det val till riksdag, region- och kommunfullmäktige. För att det ska flyta på så smidigt som möjligt krävs stora förberedelser ute i landets kommuner. På valnämndens kansli i Trollhättans Stad är det just nu valdistriktsarbetet som upptar mest tid. Antalet distrikt (34) är samma som vid senaste valet, men lite justeringar har gjorts: I Skoftebyn utökas antalet distrikt från 2 till 3 då antalet röstberättigade har växt.

Och 2 blir 1

I andra änden minskas antalet distrikt genom sammanslagningen av Norra Björke och Åsaka.

– Norra Björke har färre än 400 röstberättigade, vilket inte uppfyller vallagens krav. Vi har fått dispens för det tidigare, men prognosen pekar på färre röstberättigade och nu har länsstyrelsen beslutat att distrikten ska slås ihop. Ytterst är det tillgängligheten i vallokalen som avgör, och då är Åsaka skola ett bättre alternativ än bygdegården i Norra Björke, säger Per Gertow.

– Det är också ett sätt att stärka skyddet för valhemligheten. Men de röstberättigade i Norra Björke behöver inte åka till Åsaka på valdagen, eftersom vi parallellt kommer att genomföra en förtidsröstning i Norra Björkes bygdegård, säger Hanna Olsson.

Röstmottagare sökes

Det pågår också en rekrytering av röstmottagare.

– Det är alltid en utmaning att få tag i röstmottagare, samt reserver. Om man vill anmäla sitt intresse – eller veta mer om vad det innebär – kan man kontakta oss via mejl: trollhattan.jobbaival.se, berättar Hanna.

Per Gertow tillägger att man som röstmottagare måste ha fyllt 18 år senast på valdagen, och han slår gärna ett slag för uppdraget:

– Det är ett fint tillfälle att få vara med och arbeta med den grundläggande demokratiska processen då vi väljer den regering som ska styra landet, och säkerställa att valet genomförs på ett korrekt sätt.

Fler förtidsröster?

Den pågående pandemin är också något som finnas med i beräkningarna.

– Det som diskuteras är om fortsatt pandemi-läge kommer innebära att förtidsröstningen ökar, och det kan bli aktuellt att till och med uppmana folk att förtidsrösta. I så fall måste vi ha kapacitet att ta emot förtidsröster också, avslutar Per Gertow.

Här kan du rösta

"Kraften finns i Trollhättan" står det på bildskärmen i bakgrunden – det är Mathilda Sundberg ett tydligt bevis på.

En levande stadskärna i blicken

Mathilda Sundberg är ett välkänt ansikte och en person som under flera år jobbat inom handeln och med centrumutveckling på olika sätt. Därför blev hon ett solklart val när Trollhättans Stad rekryterade en stadsdelsutvecklare för just stadens kärna.

Text och foto: EVELINA OLSSON

Att vi lever i en tid av stora förändringar har nog inte undgått någon. Inte minst har åren (!) av pandemi fått oss att tänka om, ifrågasätta och utveckla hur vi använder oss av offentliga miljöer. Distansarbete har lett till nya rutiner och skapat ett behov att kunna locka besökare med kreativa kontorsmiljöer där man kan arbeta flexibelt. Fler platser där folk kan mötas och vara sociala eller hålla fysiska möten kommer också behöva utvecklas. Den nya tiden vi trätt in i ställer alltså fler och högre krav på hur vi planerar det offentliga rummet och för att möta dessa tar Trollhättans Stad in en stadsdelsutvecklare för centrum.

Denna nya roll innebär att samordna och stötta projekt, processer och aktörer som påverkar och bidrar till stadskärnans utveckling och omställning. Inte minst ligger tonvikt på att bygga ett mer klimatsmart samhälle med digitalisering vilket också ställer högre krav på samarbete mellan olika aktörer. Detta innebär att stadsdelsutvecklaren har en helhetsbild och kan föra samman alla dessa delar till en enhet som drar åt samma riktning.

Rätt person för uppdraget

Som ni säkert förstår är detta ett mastigt uppdrag och rätt person för detta är alltså Mathilda Sundberg. Hon har under flera år arbetat i centrum och stått i butik, skyltat om i Odenhuset och på senare år som centrumutvecklare för City Trollhättan.

– Jag började sommarjobba i nian inom handeln i Trollhättan och har egentligen stannat kvar sedan dess, säger Mathilda under den digitala intervjun.

Det har även blivit en del stora arrangemang genom åren, som exempelvis en tjejmässa på Folkets hus, matmässan Smaka på Trollhättan och Trolldagarna. Även om hon på senare år jobbat med centrumutveckling, så tycker hon att det är viktigt att vara där besökarna är. Därför jobbar hon fortfarande då och då i butik för att komma närmare verkligheten och människorna.

– Den kunskapen och bilden har varit väldigt viktig i rollen som centrumutvecklare. För det finns inget som blir så bra som när man är på plats. Man får en helt annan förståelse för hur verkligheten är, menar hon.

Visual merchandiser

Förutom arbetslivserfarenhet, har hon utbildat sig till visual merchandiser i Haparanda.

– Det var en extremt rolig tid när jag bodde och pluggade där under två år, fortsätter Mathilda.

– Detta var via Handelsakademien i Göteborg där man hade ett utbyte med Haparanda där man vid den här tiden nyligen öppnat ett IKEA.

Hon skrattar och verkar minnas detta med värme. Att Mathilda nu tar sig an denna nya roll som stadsdelsutvecklare för stadskärnan känns helt naturlig.

– Jag känner att jag är redo för de utmaningar som detta kommer att ge mig och ser fram emot den personliga utveckling som jag tror det här kommer att leda till.

Vad ser hon då framför sig och vad ska hon fylla denna canvas med?

– Det är ju en jättespännande tid nu. Det händer ju väldigt mycket och de sista två åren har visat just var hela världen är och hur snabbt

en trend eller en förändring kan komma och göra påverkan. Så dels så känner jag ju att jag har ett arbete att fortsätta, vi har ju kommit väldigt långt faktiskt, men just det här med att fortsätta utveckla stadskärnan utifrån olika framtidsscenarioer som vi skapat, där känner jag att det finns mycket att utgå ifrån och jobba vidare med. Hur digitaliserar man en stadskärna exempelvis? Men ändå fortsätter att bevara ett flöde och där det digitala är ett verktyg som faktiskt kan förstärka den fysiska mötesplatsen.

Viktigt med helhetsgrepp

Den offentliga miljön och hur man utsmyckar den är något som står med stor rubrik. Hon ser ut ett upplevelseperspektiv där utbud, utsmyckning och trygghet spelar en stor roll. Hur man känner sig på platsen.

– Det är också viktigt med samverkan och att det finns en tydlig person som tar ett helhetsgrepp. Och det har man ju verkligen satsat på nu, tillägger hon.

– Mathildas förståelse för helhetsbilden ihop med flerårig kännedom om hur platsen funkade och hur människorna lever är en enorm tillgång för staden, menar Johan Bengtsson chef för samhällsbyggnadsförvaltningen.

Det blir också ett lyft för City Trollhättan när man tar ett krafttag för att från stadens håll satsa på centrumkärnans utveckling. Men det är inte bara Trollhättans mitt som man lägger fokus på. Detta är en i raden av satsningar runt om i alla stadsdelar för att samla ihop för en enad stad. Där vi jobbar mot samma mål. Tillsammans.

Den första mars börjar så denna nya resa och vi hälsar Mathilda varmt välkommen.

Förväntansfull trio framför tomten på Överby där det nya produktionsköket ska byggas. Utvecklingsledare Anna-Sara Persson (mitten i bild) här tillsammans med köksmästare Mona Persson El Tagi och kocken Monica Knutson, vars erfarenheter från Centralkökets utformning tagits med i beräkningarna i arbetet med det nya produktionsköket.

Klart med produktionskök på Överby

En säkrare måltidsförsörjning för Trollhätteborna, bra arbetsmiljö för personalen och goda logistiska förutsättningar; beslutet om produktionsköket på Överby var välkommet.

– Det är fantastiskt roligt, för vi behöver verkligen det här produktionsköket, säger Anna-Sara Persson, utvecklingsledare på Serviceförvaltningen i Trollhättans Stad.

Text och foto: PER IVARSSON

Bakgrunden till att det ska byggas ett nytt produktionskök handlar delvis om att det nuvarande centralköket på Håjum är i stort behov av renovering och upprustning – och då finns inget reservkök att flytta produktionen till under renoveringen.

– Det handlar också om att möta ett Trollhättan som växer med fler invånare och att klara måltidsförsörjningen för våra barn, elever och brukare. Ur krisberedskapssynpunkt blir vi också mindre sårbara med ytterligare ett produktionskök, berättar Anna-Sara Persson. – Vi får en säkrare måltidsförsörjning genom en toppmodern anläggning där vi kan producera 6 000 måltider per dag, med möjlighet att skala upp till 11 000 måltider vid behov, där vi också har möjlighet att produ-

cera kylta matlådor i egen regi.

”Otroligt genomarbetat projekt”

Förutsättningarna för det nya produktionsköket är goda, köksutredningen startade redan 2019 och har gått grundligt till väga.

– Det är ett otroligt genomarbetat projekt. Vi har värdefull input från medarbetare på centralköket, och vi har haft ett bra samarbete med arkitekter och konsulter för optimering. Mycket handlar om den invändiga logistiken, där vi har skapat så bra flöde som möjligt med få korridorer och dörrar.

– Vi har tittat på andra produktionskök och tagit med oss erfarenheterna från vårt befintliga centralkök och eliminerat de mindre bra sakerna.

Den geografiska placeringen på Överby intill E:45 ger också bra logistiska förutsättningar för leveranser till och från produktionsköket.

Första måltiden i december 2023

Den totala investeringskostnaden, baserat på bruttorarean på cirka 2 500 kvadratmeter, ger en hyra på cirka 6,5 miljoner per år exklusive mediakostad. Det är något högre än de första beräkningarna, men beror på att byggmaterialet har blivit dyrare. Beslutet om byggstart togs på kommunfullmäktige den 31 januari, och spaden är snart i jorden.

– Vi siktar på att leverera de första måltiderna i december 2023, avslutar Anna-Sara Persson.

Gigi Cederholm, brottsförebyggande samordnare i Trollhättans Stad, konstaterar att antalet trygghetsvandringar ökade med 22 procent under 2021.

“Vi tror att lägesbilden spelar in”

– Trygghetsvandringar ökade med 22 procent 2021

Under 2021 genomfördes 145 trygghetsvandringar, vilket är en ökning med 22 procent jämfört med året innan.

– Vi tror att lägesbilden spelar in. Trygghetsvandringarna får både rapportera in till lägesbilden och ta del av den, berättar Gigi Cederholm, brottsförebyggande samordnare i Trollhättans Stad.

Text: PER IVARSSON

Ja, just lägesbilden kan vara den huvudsakliga anledningen till att antalet trygghetsvandringar i Trollhättan gick från 119 stycken 2020 till 145 förra året enligt Gigi Cederholm.

Lägesbilden ingår som en del av det systematiska brottsförebyggande arbetet som Trollhättans Stad sjösatte våren 2020.

Vad består lägesbilden av?

– Det är en veckovis sammanställning gällande social oro och brottsförebyggande åtgärder som bland annat ger information om läget i Trollhättan och var det behövs ökad vuxennärvaro. Trygghetsvandringarna har sedan förra året själva möjlighet att rapportera in till lägesbilden och kan ta del av den.

Trygghetsvandringarnas uppgift är att vara en vuxen förebild och ett medmänskligt stöd, att se och synas, prata med ungdomar och vara en närvarande vuxen.

Är det bra att vandringarna ökat?

– Ja. Det handlar om att trygghetsvandringarna märker att de behövs, att deras insats gör skillnad. När deras observationer uppmärksammas i lägesbilden, och de får återkoppling på att vandringarna ökar tryggheten i utpekade orosområden, motiverar det dem och blir ett kvitto på att deras insats är viktig.

– Det leder också till en känsla av ökad trygghet i staden när de blir synligare för folk, och vi märker också av att intresset för att bli trygghetsvandringarna ökar. Vi har cirka 50 aktiva i nuläget, och drygt 20 personer som har ansökt om att gå utbildningen till trygghetsvandringarna som vi arrangerar tillsammans med Polisen och Räddningstjänsten.

yrket

I Trollhättans Stad finns cirka 340 olika yrkestitlar. Vi beskriver några av dem här – och låter dig möta medarbetaren bakom yrket.

Samarbete är nyckeln för engagerad lokalstrateg

Hon lämnade Habo för Saab och Trollhättan i mitten av 80-talet, men bytte bort sin fastanställning på Stallbackafabriken mot en tidsbegränsad projektanställning som lokalplanerare på Utbildningsförvaltningen 2006. – Det var en oviss situation ett tag. Jag sökte flera andra jobb parallellt, men när UTB samma år utlyste en tillsvidare tjänst som lokalplanerare sökte jag och fick den, berättar Anna Möll.

Text och foto: PER IVARSSON

Hon är uppvuxen i Habo, beläget ett par mil norr om Jönköping.

– Som liten älskade jag idrott och friluftsliv: handboll, fotboll, volleyboll, allt som hade en boll inblandat var av intresse, och så var jag aktiv i scouterna. Dessutom har jag alltid gillat problemlösningar, så det blev 4-årig teknisk linje på gymnasiet, inriktning kemi.

Att det sedan blev Trollhättan i mitten av 80-talet var mer en "slumpens skörd". Anna hade fått jobb på Saab och började arbeta i målerifabriken. Och under de nästkommande 20 åren ägnades tiden åt olika uppdrag inom förbehandlingen, bland annat som processkötare, produktionsledare, produktionstekniker och ett kort tag produktverkstadschef.

Tog kontakt med kommunen

2004 började hon på en tvåårig projektledarutbildning.

– Tanken var att fortsätta arbeta inom industrins värld, men jag behövde få in praktikdelar i utbildningen så jag tog kontakt med kommunen och frågade om de hade något projekt som de ville ha hjälp med.

Det hade de. Anna kom till Utbildningsförvaltningen då man stod i begrepp att påbörja ett projekt avseende "Systematiskt brandskyddsarbete". Och snart var Anna inte bara praktikant, utan via en projektanställning sedermera också anställd som lokalplanerare, vilket var en nyinrättad funktion.

Vad gör en lokalplanerare?

– Lokalplanering handlar om allt från behovsinventering och kapacitetsberäkningar för befintliga lokaler till planering för om-, till- och nybyggnation. En viktig fråga är också tillgång av mark och detaljplaner som tillåter den verksamhet som planeras. Det bygger på samverkan mellan många olika aktörer som

Lokalstrateg Anna Möll var med i visionsarbetet för Fvisionsarbetet, man hade fått med industriarbetet och h

exempelvis fastighetsägare, som Kraftstaden och Eidar, men också olika förvaltningar inom Trollhättans Stad. Det kan vara samverkan för en skola, då sitter man också ned och pratar med lokalvård, kökspersonal, lärare och så vidare för att få viktiga inspel från alla för att få till den bästa lösningen. Det är en spännande del av processen!

Skriande behov på UTB

När Anna började i Trollhättans Stad 2006 var verksamhetslokaler inom skolan en stor utmaning.

– UTB hade ett skriande behov av att utöka förskoleverksamheten, samtidigt som elev-

förskolan Loket, som ligger på Innovatum. Och hon är nöjd med resultatet. "Jag var med på invigningen och kunde känna igen de flesta delarna från vi-
 ur vi ville att verksamheten skulle se ut inne i lokalerna".

underlaget sjönk. Så uppdraget handlade om att anpassa en del grundskolor till förskolor under en tid. Därför byggde vi om och skapade förskoleverksamhet under en period i bland annat Sjuntorpsskolan, Upphärads skola, Skoftebyskolan och Fräsegårdsskolan.

Med på ett hörn

Efter cirka 10 år som lokalplanerare växlade Anna över till rollen som lokalstrateg, med det övergripande ansvaret för hela Trollhättans Stads lokalförskolningsarbete. Det innebär att Anna har varit med på ett hörn i nästan alla de byggnader och verksamheter som tillkommit/ anpassats de senaste åren, vilket är ganska

många. Anna nämner några:

– Förskolorna Loket, Vällingklockan, Gulsparven och Lindåsen, Vård- och omsorgsboendet Hagtornsstigen 51, akutlogi för kvinnor på Överby.

Vilka utmaningar finns med ditt jobb?

– Många av de lokaler vi har verksamhet i är i stort underhållsbehov. Det gäller att få pengarna att räcka till, vara klok, göra rätt prioriteringar och få ett bra lokalnyttjande. Vi vill gärna använda lokaler som inte står tomma och kostar pengar, utan hitta samverkansformer. På Vårvik kikar vi exempelvis på att bygga ett vård- och omsorgsboende i kombination med en förskola och ett gemensamt kök. Det är

samtidigt en lockande tanke att låta människor över generationsgränser mötas.

Uppdragen strömmar in, och Anna jobbar många timmar.

Vad är det som driver dig?

– Det spelar nog ingen roll vad jag jobbar med, jag kan inte låta bli att engagera mig – kanske beror det på att jag trivs så bra med att samarbeta med andra och se hur saker förbättras. Så var det redan på Saab, bland det roligaste som fanns var att se folk växa med sitt uppdrag. Under min tid som chef där ansvarade jag för arbetsgrupper och fick se hur människor växte med sin uppgift och löste saker tillsammans, det var häftigt att få vara med om! ●

Bättre sårbehandling ökar livskvalitén

Just nu pågår en satsning på sårbehandling inom Trollhättans Stad. Syftet är att öka människors livskvalité, minska antalet sår och öka personalens kompetens.

Text och foto: JONATHAN HJORT

Trollhättans Stad har påbörjat en satsning på sårbehandling inom kommunens hälso- och sjukvårdsorganisation. Bland annat genomförs fyra utbildningsdagar för kommunens sjuksköterskor med sårbehandlingsexperter från vårdföretaget OneMed.

– Vi vill minska antalet sår som finns i Trollhättan och skapa en bättre livskvalité för de människor vi tar hand om. Färre sår innebär i sin tur en minskad materialförbrukning, minskade materialkostnader och en minskad arbetsbelastning för personalen. Så det

finns många vinster med det, säger Maria Söderqvist, enhetschef för sjuksköterskor i Trollhättans Stad.

Experthjälp i verksamheterna

Utöver utbildningar kommer även sårbehandlingsexperter arbeta tillsammans med Trollhättans Stads sjuksköterskor på plats under våren.

– Vi kommer följa med till alla patienter som får sårbehandling och hjälpa till med indivi-

duella bedömningar. Genom kvalitetsbaserad behandling ska vi tillsammans med personalen läka patienternas sår snabbare, säger Maria Käll och Lisa Tyrsing, sårvårdsexperter på OneMed.

I Trollhättans Stad genomförs ungefär 550 såromläggningar i veckan.

– Målet är att minska det ner till 175 omläggningar i veckan genom en bättre och effektivare sårvård, säger Maria Käll och Lisa Tyrsing.

Maria Käll och Lisa Tyrsing, sårbehandlingsexperter på OneMed, utbildar och stöttar Trollhättans Stads sjuksköterskor i arbetet med att minska antalet såromläggningar.

Katarina Fredriksson (gruppleledare), Linda Larsson (sjuksköterska) och Christina Svensson (arbetsterapeut) var med i ett pilotprojekt för samverkansteam i hemtjänstområdet centrala staden 2019. Hösten 2021 har de varit med och utbildat och startat upp samverkansteam inom övriga hemtjänstområden i Trollhättan.

Team skapar tryggare hemgång

Trollhättans Stad har startat upp samverkansteam inom hemtjänsten. Syftet är en snabb, trygg och effektiv hemgång för personer med hemsjukvård som varit inlagda på sjukhus.

Text och foto: JONATHAN HJORT

2019 startade ett pilotprojekt för samverkansteam i hemtjänstområdet centrala staden.

Efter att pilotprojektet lagt grunden för arbetssätt och rutiner har nu samtliga hemtjänstområden inom Trollhättans Stad startat upp egna samverkansteam.

– Teamen består av gruppledare för hemtjänsten, sjuksköterska, fysioterapeut och arbetsterapeut. Syftet är att tillsammans planera en snabb, trygg och effektiv hemgång

för patienter som har hemsjukvård av Trollhättans Stad, säger Linda Larsson, sjuksköterska.

Tydlig kommunikation

Från det att sjukhuset bedömer patienten som utskrivningsklar har Trollhättans Stad tre dagar på sig att ta hem personen. Genom systemet SAMSA följer samverkansteamet vad som händer med personen på sjukhuset och kan på ett säkert sätt kommunicera med sjukhuset där alla berörda parter får samma

information.

– På så sätt får vi en strukturerad samlad bild runt personen, är väl förberedda och kan ta hem personen och möta dennes behov så snart det är dags att lämna sjukhuset, säger Christina Svensson, arbetsterapeut.

– Eftersom vi har olika professioner täcker vi olika infallsvinklar kring vad som behöver ordnas innan. Det minskar oron för patienten när man vet vad som gäller och allt flyter på som det ska, säger Katarina Fredriksson, gruppledare inom hemtjänsten.

Möt de fina, anrika byggnaderna i Trollhättan! Runt om i stan finns ett 50-tal äldre fastigheter – med sin alldeles egna historia – som förvaltas av Trollhättans Stad. Förvaltare Roger Karlsson lyfter i den här serien fram 10 av sina favoriter.

Rysskranen har 100 år på nacken, men är fortfarande fullt funktionsduglig och Roger Karlsson tycker att kranen förtjänar mer uppmärksamhet.

Pigg 100-åring med musklerna kvar

Text och foto: PER IVARSSON

Rysskranen är en pigg 100-åring som fortfarande har krafter kvar. Under sin storhetstid kunde den lyfta 110 ton. – Den fungerar och är idag besiktad för att lyfta 20 ton, berättar Roger Karlsson.

Rysskranen, belägen vid Åkers sjö, är en välbekant silhuett i Trollhättan. Kranens tillkomst har sin grund i ryssloksaffären – där Sovjet 1917 gjorde en beställning av 1 000 lok hos Nohab och betalningen i guld förvarades hemma i ett kassaskåp hos Nohabmedgrundaren Antenor Nydqvists kontor i Villa Elfhög. – Till en början levererades loken i delar till Sovjet, men det var en lång och dyr affär. Och det gick inte att köra loken på räls eftersom de hade en annan spårvidd i Sovjet. Istället ville man frakta dem sjövägen, så lösningen blev att man beställde en gigantisk kran som restes vid Åkers sjö och byggde järnvägs-

spår med rysk spårvidd uppifrån Nohab för att kunna köra dem hit ned, berättar Roger Karlsson.

Klarade lyft på 110 ton

Och väl på plats under bockkranen lyftes loken ombord, 11 till antalet på varje fartyg. – Den lyfte loket rakt upp, vek ut tornet och sänkte ned loket på fartyget. Då var kranen besiktad för 80 ton. Men jag träffade en äldre man som har skött kranen och han berättade att man gjorde ett test och lyfte 110 ton. Sedan la man på 3 ton till, men då orkade den inte.

Förtjänar all uppmärksamhet

2014 tog Trollhättans Stad över ansvaret för Rysskranen från Peab, och den har genomgått en omfattande reovering under Rogers ledning.

– Det är ju ett stycke av vår industrihistoria som vi både vill och ska bevara. Kranen är helblästrad och grundmålad, vajrarna är utbytta, vi har gått igenom maskineriet med bromsar och så vidare och satt dit en fasadbelysning. Kranen provkörs två gånger om året med en vikt på 5 ton, men det är besiktad för 20 ton så det är inga bekymmer, säger Roger som tycker att den klassiska bockkranen förtjänar mer uppmärksamhet.

Syntes i filmen Göta kanal

Den syntes och användes i filmen Göta kanal från 1981 (!) men nuförtiden för den en blygsam tillvaro trots sin fysiska prakt och elegans.

– Tyvärr används den inte oftare än vid provkörningarna, och det hade varit roligt att kunna visa upp den i arbete, exempelvis under Fallens dagar.

Mer tid i förskolan ska stärka barnens språk

I augusti gick startskottet för en strategisk satsning inom Utbildningsförvaltningens förskolor. Genom att ändra reglerna för placeringsgrunder inom förskolan är det sedan augusti möjligt för vissa barn med svenska som andraspråk att få mer tid i förskolan, och därmed också en större del av förskolans undervisning.

Text och foto: ANDREAS GLEISNER

– Det handlar om barn där vi på förskolan bedömer att deras språkliga och sociala utveckling kan gynnas av att de får mer tid i förskolan. Nu kan de här barnen få bättre förutsättningar att stärka sitt svenska språk, och därmed större chans att lyckas i när de börjar skolan, säger Lisa Hylén, utvecklingslärare på Tistelstångens förskola.

Komplicerade regler

Reglerna för barnomsorg och placering i förskolan är komplicerade, men i normalfallet har barn rätt till förskola om vårdnadshavarna arbetar eller studerar. För barn vars vårdnadshavare är arbetssökande, eller av någon anledning inte arbetar, är grunden att barnet får vara max 15 timmar på förskolan varje

vecka, det vill säga i snitt 3 timmar varje dag. För många barn i Trollhättan är förskolan den enda plats där de hör svenska talas. För dessa barn blir förskolan och undervisningen i förskolan väldigt viktig i den språkliga utvecklingen. Förskolan är första steget i det svenska utbildningsväsendet, och eftersom svenska är undervisningsspråk genom hela grundskolan kan ett starkt språk göra stor skillnad för hur barnen lyckas i skolan.

Gynnar språklig utveckling

En utredning som Utbildningsförvaltningen gjort visar att uppemot 300 barn skulle kunna gynnas i sin språkliga utveckling av mer tid i förskolan. Det var grunden till att Utbildningsnämnden beslutade om undantag för

”Nu kan de här barnen få bättre förutsättningar att stärka sitt svenska språk”, säger utvecklingslärare Lisa Hylén.

vissa barn när det gäller rätt till placering i förskolan.

Långsiktig satsning

Sedan augusti har därför vissa vårdnadshavare erbjudits utökad tid i förskolan utifrån grunden att barnens språkliga och sociala utveckling skulle gynnas av mer undervisning i förskolan. Satsningen har gett resultat, och hittills har ett 90-tal barn beviljats mer tid. – Det här är en långsiktig satsning, och vi förväntar oss först resultat på sikt, men jag kan redan efter en termin se en positiv utveckling för barnen på min egen förskola Tistelstången. Jag ser att deras språk utvecklas, de får fler ord, och de kommunicerar mer, både med oss förskollärare, men också med andra barn, säger Lisa Hylén.

”Se över vad du har för elavtal”

– Trollhättans Stads energi- och klimatrådgivare ger konkreta tips på minskad elanvändning

Hur kan du minska dina elkostnader när elpriserna är mycket högre än vanligt? Vilka abonnemangsformer är de bästa och hur får du elprisstödet? – Se över vad du har för elavtal, det skulle jag främst vilja tipsa om, säger Patrik Dokken, energi- och klimatrådgivare i Trollhättans Stad.

– Det finns tre sorters elpris: rörligt, fast eller anvisat och det går att använda tjänster på nätet som jämför de olika avtalen. Två tjänster är Elpriskollen.se och Elskling.se, där konsumenten kan jämföra priser, göra sitt elval och läsa igenom avtal innan godkännande. Det är ett bra sätt att minska sina kostnader, säger Patrik Dokken.

Andra bra energisnåla tips är att duscha

snabbt och i lite kallare vatten än vad man normalt brukar duscha i. Fler tips:

- ▶ Sänk inomhustemperaturen
- ▶ Undvik att diska för hand
- ▶ Släck alla lampor på dagtid
- ▶ Om du har elbil, ladda den på natten när elpriset är lägre.

Får du en hög elräkning som du inte kan betala, är det är viktigt att kontakta ditt elbolag

och be om en delbetalningsplan.

De som är berättigade till elprisstödet kommer få sitt stöd automatiskt dragen på elräkningen.

– Ersättningen kommer att vara mellan 100 kronor till 2 000 kronor per månad i max tre månader beroende på hur mycket el du har förbrukat. Exakt när stödet kommer beror på hur fort ditt elbolag kan handlägga stödet, säger Linda Hallor, konsumentvägledare.

ny

Anna

Anna Hurtig, administrativ chef Verksamhetsstöd.

Arbetsplats:

– Verksamhetsstöd, ASF.

Vad är dina arbetsuppgifter?

– Tyngdpunkten i uppdraget ligger i att leda och utveckla Verksamhetsstöd strategiskt för hela förvaltningen inom områdena ekonomi, målstyrning, kvalitet, men också nämndadministration, regis-

tratur, arkiv samt IT och kommunikation.

Vad har du gjort tidigare?

– Jag har arbetat i Uddevalla kommun på strategisk övergripande nivå med styr-, lednings- och förbättringsarbete, först inom barn- och utbildningsområdet och senast i socialtjänsten.

Vad gör du på din fritid?

– Min fritid spenderar jag med min man och våra fyra barn. Vill jag vara för mig själv en stund så smyger jag gärna ut i garaget och tränar.

Vad gör dig glad?

– Kraften i tillsammansarbetet.

Nyanställda i Trollhättans Stad

EFTERNAMN	FÖRNAMN	BEFATTNING	ARBETSPLATS/ORGANISATION
HURTIG	ANNA	Administrativ chef	ASF
LINDQVIST	BOLETTE	Enhetschef	Serviceförvaltningen. ADM
NORDSTRÖM	NINA	Lärare grundskola	Lextorpsskolan o Fritidshem
SANDLER	ANNA	Förvaltningsekonom	Produktion
JOHANSSON	HANNA	Arbetsterapeut	Tallbacken
EDVARDSSON	ELISABETH	Undersköterska	Gruppbostad Blackstorpsvägen 18
STEINHOF	MARTIN	Sjuksköterska	SSK LSS/Socialpsyk/Centrala staden
RÖSTBERG	FREDRIK	Enhetschef	Omsorgsförvaltningen, Gemensam Service
UNEFÄLDT	SANNA	Behandlingssekreterare	Familjehuset
HOFSTRÖM	ANN-SOFI	Trafikingenjör	Stadsbyggnadskontoret
ROHLFS	FIONA	Bibliotekarie	Syltebiblioteket
BJÖRSELL	KRISTINA	Specialpedagog	Lyrfågelskolan
BALTAJI	CLAUDIA	Stödassistent	Gruppbostad Skogshyddevägen 1
OLSSON	CHARLIE	Lokalvårdare pool	Serviceförvaltningen ADM
VAJIZOVIC	NINO	Vaktmästare	Sjuntorpsskolan
AHMED	YAHYA	Undersköterska	Gruppbostad Strömsviksvägen 99
GRANAT	MARITA	Undersköterska	Servicehus Domarringsvägen 3
JAKOBSSON	JENNIFER	Lärare	Skogshöjdens Skola
AGARDIUS	ISABELLA	HR-Specialist	Personalkontoret
LUDVIKSEN	DANIEL	Servicespecialist	Administrativa kontoret
JOHANSSON	MONICA	Förskollärare	Förskola Lindåsen
MURINSKAYA	MARIA	Lärare grundskola	Lextorpsskolan o Fritidshem
ROSBÄCK	OLIVIA	Boendestödspedagog	Gruppbostad Slättbergsvägen 140
EKMAN	ULF MARCUS	Stödpedagog	Gruppbostad Furulundsvägen 5 & 9
LARSSON	EMMA	Undersköterska	Gruppbostad Blackstorpsvägen 18
SAMUELSSON SALAME	MIKAELA	Undersköterska	Gruppbostad Strömsviksvägen 99

Det händer så otroligt mycket i våra verksamheter, långt mer än vad vi har möjlighet att berätta om i Stadsporten. Exempelvis görs det många inlägg på Trollhättans Stads Facebook. Här följer ett axplock från den senaste tidens publiceringar:

"Du är bäst i världen på skridskor! Fattar du det?"
 "Jag blev jätteglad när du vann så jag började dansa"
 "Du är bäst!"
 Efter Nils van der Poels OS-guld på 5 000 meter har det rått guldya i årskurs 3A på Strömslundskolan. Eleverna har firat det historiska guldets genom att göra sina egna teckningar och skriva hyllningar till Nils.

Det finns en anledning till att vi kallar oss för Lekplatsstaden! I somras skrev Hemesterguiden om olika temalekplatser runt om i vårt avlånga land som är värda att besöka – och hela 3 av 8 lekplatser som rekommenderas ligger i Trollhättan! Gissa om vi blev stolta när vi läste det!

Årets tema på populära Öppen Salong i Konsthallen Trollhättan är Yttre och inre landskap. Tolka temat och delta med ett eget verk med start 13 augusti då Öppen Salong startar. För alla i alla åldrar! Utställningen växer dynamiskt allt eftersom bidragen lämnas in och sedan firar vi gemensamt med en finissage.

INBJUDAN TILL ÅRSMÖTE FÖR 2022

Personalföreningen Rabatten bjuder in till digitalt årsmöte via Teams torsdagen den 31 mars kl. 17.00. Anmälan via Rabattens mejl: rabatten@trollhattan.se. Då får du en länk till Teams via svarsmeil. Rabatten vill ha din anmälan senast den 28 mars.

TACK...

... för uppvaktningen i samband med min pensionering! Personalen på Källtorpsgården, personalen på hemvården och Omsorgsförvaltningen.
 /Mats Göransson, vaktmästare

I år firar vård- och omsorgsboendet Källtorpsgården 50 år. Vaktmästaren Mats Göransson har jobbat där sedan boendet öppnade 1972. Den 28 januari tackades han av efter 50 år av trogen tjänst på samma arbetsplats.

Krönikan

”JAG ÄLSKAR NÄMLIGEN ATT GÅ”

Idrott har aldrig varit min grej. Jag spelade fotboll i några år på mellanstadiet och försökte göra mitt bästa på idrottslektionerna i skolan. Men jag gjorde aldrig något vidare intryck på fotbollstränarna eller gympalärarna. I slutet av ettan på gymnasiet fick jag beröm av idrottsläraren för att jag äntligen slutat skolka och nu kom på lektionerna. Det låter kanske bra. Problemet var bara att jag aldrig hade missat en lektion. Läraren hade bara inte lagt märke till mig förut.

I vuxen ålder har jag aldrig orkat hålla igång ett träningsprogram längre än två veckor. Det finns ju så mycket roligare saker att göra än att stånkande lyfta vikter på ett gym. Tycker jag. Men trots min komplicerade relation till idrott och träning så har min favoritaktivitet i livet faktiskt med motion att göra. Jag älskar nämligen att gå. Det har jag alltid gjort. I tonåren vandrade jag och mina vänner gata upp och gata ner under sena kvällar och nätter. Vi tänkte så bra när vi gick tyckte vi. Jag tror att vi kom fram till mycket under de där promenaderna. Hur vi ville att våra liv skulle se ut. Vilka vi ville vara. Och hur vi skulle bära oss åt för att våga prata med tjejerna som vi var olyckligt kära i.

Under mina tio första år som vuxen lade jag alla mina sparpengar på resor till Europas stora städer. Jag älskade att upptäcka dem genom att bara gå, gå och gå. Jag har fortfarande ingen aning om hur kollektivtrafiken funkar i Paris, Berlin eller London. För vem behöver tunnelbana och buss när det är så himla trevligt att gå? Numera går jag allra helst i skogen. Jag blir lugn och harmonisk bland vajande träd och kvittrande fåglar. Skogen står stabilt kvar, likadan år ut och år in, medan allt annat förändras. Det känns tryggt på något sätt.

Min fru älskar också att gå. Det är tur. Mina barn är inte lika förtjusta. Men ganska ofta hänger de på ändå. De stackarna kommer att minnas sin barndom som en enda lång vandring. Nu har vi dessutom skaffat hund. Främst för att få en anledning att gå några extra skogs promenader. Vilken sanslös tur han hade som råkade hamna i en familj med vårt intresse. Nä, nu har jag suttit här länge och skrivit. Luften är dålig och jag börjar få träsmak i baken. Det är hög tid för en promenad! ●

Tobias Gard, Bibliotekarie
Kultur- och fritidsförvaltningen

Alla flaggor i topp för Nils van der Poel efter guldframgångarna i OS. I slutet av mars kommer guldhjälten att firas på Drottningtorget.

Guldyra planeras för Nils van der Poel

I slutet av mars kommer Trollhättans Stad att ge möjlighet för Trollhätteborna att fira sin egen guldgosse Nils van der Poel.

Vi är många Trollhättebor som är lite extra stolta över Nils van der Poel och hans prestationer under OS! Självklart vill Trollhättans Stad, tillsammans med bland andra Skridskoklubben Trollhättan, bjuda in alla trollhättebor till att hylla vår OS-hjälte.

– Nils är en person som imponerar både genom sina prestationer och sitt sätt. Det märks också att trollhätteborna verkligen känner stolthet över det han åstadkommit, och många har frågat hur vi kommer att fira honom. När han vann VM hade vi inte möjlighet att organisera ett ordentligt firande där alla kan vara med på grund av pandemin, därför känns det extra roligt att kunna bjuda in alla

Trollhättebor att delta i hyllningen denna gång, säger Paul Åkerlund, kommunstyrelsens ordförande.

– Jag är så imponerad av Nils, hans motivation och hårda arbete gör att han klarar att vara bäst när det gäller. Det känns förstås också extra fint att veta att vårt stöd till föreningen och Slättbergshallen, har varit en liten, liten pusselbit i att skapa förutsättningarna för Nils att uppnå sitt mål, fortsätter områdeschef Robert Stenberg.

Nu planeras det för mer firande

Planeringen är i full gång inför firandet i mars, och kommer att genomföras i samverkan med Skridskoklubben Trollhättan och andra aktörer. Då vi behöver samordna med Nils van der Poels intensiva program, återkommer vi med datum och tid längre fram.

Partystämning i Slättbergshallen där SK Trollhättan med inbjudna följde Nils van der Poels guldlöpp på 10 000 meter den 11 februari.